

Vergaderjaar 2015–2016

27 859

Modernisering Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens (GBA)

Nr. 88

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 februari 2016

In vervolg op mijn toezegging in het Algemeen Overleg van 26 november 2015 ontvangt u hierbij een nadere reactie op de aanbevelingen van het BIT (Bureau ICT Toetsing) over Operatie BRP (Kamerstuk 27 859/25 764, nr. 85). Daarnaast maak ik van de gelegenheid gebruik om u tussentijds te informeren over de voortgang van het programma. In april ontvangt u de uitgebreide, reguliere voortgangsrapportage.

De hoofdconclusie van het BIT sluit aan bij mijn eigen beeld van het programma: besturing en aanpak zijn op orde en het programma kan succesvol afgerond worden. Echter, er zijn ook risico's en onzekerheden en het BIT wijst erop dat het zaak is die te beheersen. Een recent oordeel van de CIO van mijn ministerie is daarmee in lijn.

Het BIT stelt in zijn rapport dat ICT-programma's vrijwel nooit lopen zoals aan het begin is bedacht. De vraag is daarom niet óf zich van alles voordoet, maar hoe daarmee wordt omgegaan.

Met deze realiteit heb ik ook bij Operatie BRP te maken. Ik berichtte u in dat verband in het voorjaar van 2015 (Kamerstuk 27 859, nr. 78) dat de lucht uit de planning van het programma was verdwenen door tegenvallers en wijzigingen en dat de stuurgroep het risico op een langere looptijd signaleerde omdat nog wijzigingen in de planning moesten worden verwerkt.

Integrale planning

Mede op advies van het BIT heeft het programma in samenwerking met de beheerorganisatie¹ een integrale planning opgesteld waarin het nog resterende ontwikkeltraject in detail is uitgewerkt, waarin de nieuwe ontwikkelingen zijn meegenomen en waarin naast het ontwikkeltraject ook de acceptatie, inproductie en implementatie meer in detail zijn uitgewerkt. Op advies van het BIT heeft het programma ook de resterende onzekerheden in kaart gebracht, en het moment dat die onzekerheden zijn opgelost.

Die integrale planning is op 21 januari 2016 vastgesteld in de interbestuurlijke stuurgroep Operatie BRP. Ik acht het in het kader van transparantie rondom het programma van belang u nu over de planning te informeren, vooruitlopend op de reguliere voortgangsrapportage die u in april 2016 ontvangt. Deze informatie is ook van belang voor de omgeving van het programma (gemeenten, afnemers en leveranciers) die hier in hun eigen planning rekening mee moeten houden.

Ontwikkeltraject

De stuurgroep informeert mij dat het ontwikkeltraject in de nieuwe integrale planning negen maanden meer tijd neemt. De ontwikkeling van de nieuwe voorzieningen zal in het derde kwartaal van 2017 gereed zijn. Dit komt doordat:

- eerdere wijzigingen (zoals het opnemen in de registratie van het lesbisch ouderschap) en tegenvallers de lucht al uit de planning hadden doen verdwijnen; ik berichtte u daar in het voorjaar van 2015 over (voortgangsrapportage april 2015, kamerstuk 27 859, nr. 78).
- het programma, in opvolging van aanbevelingen in het kader van reviews, moet voldoen aan nieuwe of gewijzigde (zwaardere) eisen².
- er meerwerk is ten opzichte van de oorspronkelijke opdracht, zoals de introductie van het vastleggen van het buitenlands persoonsnummer, het niet meer registreren van de vreemde nationaliteit naast de Nederlandse en impact van de Wet tegengaan huwelijksdwang.

Wijzigingen in de in ontwikkeling zijnde BRP hebben grote consequenties. Dat komt doordat het programma niet alleen de BRP ontwikkelt, maar daarnaast ook twee andere systemen bouwt. Het eerste is bedoeld om de gegevens uit de GBA te converteren naar de BRP database. Het tweede systeem is specifiek bedoeld om een geleidelijke transitie van gemeenten en afnemers mogelijk te maken. Dit «migratiesysteem» vertaalt berichten van gemeenten die nog volgens de huidige systematiek werken naar de nieuwe BRP-variant en vertaalt berichten van de nieuwe BRP terug ten behoeve van afnemers die nog volgens de oude systematiek werken. Als gevolg van de verschillen tussen de GBA en de BRP gaat het hier om complexe systemen. Het een en ander betekent dat het programma wijzigingen in functionaliteit niet alleen in de in ontwikkeling zijnde BRP moet verwerken, maar ook in de twee andere systemen.

Een andere reden dat wijzigingen grote consequenties hebben is dat de BRP (en hetzelfde geldt voor de beide andere systemen) nog niet in productie is, maar nog in ontwikkeling is. Onderdelen die moeten

¹ De beheerorganisatie is de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG).

² Het gaat om zwaardere non-functionele eisen ondermeer rondom performance en stabiliteit en om strengere eisen aan codekwaliteit overeenkomstig de (zich ontwikkelende) «industry standard», in opvolging van de aanbevelingen van KPMG bij toetsing van de kwaliteit van de code. De reviewrapporten zijn te vinden op www.operatiebrp.nl.

worden toegevoegd of gewijzigd moeten veelal het gehele ontwikkelproceS, van analyse en ontwerp tot en met testen opnieuw doorlopen.

Dat is overigens precies de reden waarom de stuurgroep zich – conform de adviezen van BIT – nadrukkelijk op het standpunt stelt geen wijzigingen meer te willen doorvoeren voor oplevering van de BRP.

Inproductiename en Implementatietraject

De stuurgroep laat mij daarnaast weten dat zij bij het uitwerken van de integrale planning de keuze heeft gemaakt om extra zekerheden in te bouwen rond de beheerste inproductiename van de BRP, mede naar aanleiding van de aanbevelingen van het BIT. Dat kost enkele maanden extra tijd en leidt er in combinatie met de langere ontwikkeltijd toe dat de BRP in mei 2018 gereed zal zijn voor aansluiting van de koploper-afnemers, twee maanden later gevolgd door koploper-gemeenten. De eerder afgesproken implementatietermijn zal voor afnemers en gemeenten gehandhaafd blijven op maximaal 2 jaar.

Tot slot is de stuurgroep voornemens om meer tijd te nemen voor de periode waarin koplopers aansluiten, om zo voldoende waarborgen te hebben dat aan eventuele kinderziektes goed het hoofd kan worden geboden, voor het moment dat de massale aansluiting van afnemers en gemeenten start.

Risicobeheersing

Ik beschouw de beslissingen en keuzes van de stuurgroep als logisch, ze illustreren dat de stuurgroep goed zicht heeft op het verloop van het programma en geven blijk van een proactieve risicobeheersing. Ik acht de consequenties van de hiervoor geschetste ontwikkelingen in de integrale planning realistisch.

Budget

De extra tijd die nodig is kost geld. Er zal een bedrag van 8,6 miljoen extra nodig zijn. Ik zal hiervoor in overleg met de interbestuurlijke stuurgroep een oplossing zoeken.

De extra kosten worden primair veroorzaakt doordat medewerkers langer aan het werk zijn en doordat de ontwikkelingsinfrastructuur langer benodigd is. Naast de kosten van de langer lopende inzet van het ontwikkelteam liggen ook de kosten van acceptatie, implementatie en communicatie daardoor hoger dan in de vigerende begroting. Tenslotte zijn nu ook posten opgenomen voor nog door te voeren wijzigingen.

Reactie op BIT-adviezen

Bij deze brief vindt u verder een uitgebreide reactie van de opdrachtgever van Operatie BRP op het BIT-advies³. Hij licht daarin toe welke concrete maatregelen hij neemt naar aanleiding van de aanbevelingen van BIT en waarom hij enkele aanbevelingen niet (volledig) uitvoert. De reactie van de opdrachtgever laat zien dat het programma zijn voordeel doet met de aanbevelingen van BIT.

³ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Tot slot

De BRP is randvoorwaardelijk voor het signaleren en bestrijden van fraude en het voorkomen van het gebruik van onjuiste gegevens in uitvoeringsprocessen. We werken aan een bevolkingsadministratie die 24 uur per dag, 7 dagen per week online beschikbaar is, met een hoge verwerkingscapaciteit, een directe verwerking van wijzigingen en met de mogelijkheden voor het leggen van verbanden tussen geregistreerde personen. Het realiseren van de nieuwe voorzieningen is daarmee een noodzakelijke investering in de digitale overheid.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk